



ISSN 2466-2623

UDK 614.2

# JOURNAL RESUSCITATIO BALCANICA

OFFICIAL JOURNAL OF SERBIAN RESUSCITATION COUNCIL

GODINA 2, BROJ 5, OKTOBAR 2016.

# KURSEVI EVROPSKOG RESUSCITACIONOG SAVETA U SRBIJI 2016. GODINE

## THE EUROPEAN RESUSCITATION COUNCIL COURSES IN SERBIA YEAR 2016.

Zlatko Fišer<sup>1</sup>, Jelena Tijanić<sup>2</sup>, Mihaela Budimski<sup>3</sup>

### Sažetak:

#### Cilj:

Cilj rada je analiza organizovanih kurseva Evropskog resuscitacionog saveta za šestomesečni period u 2016. godini.

#### Metodologija rada:

Obrađivani su podaci prikupljeni u CMS sistemu o pripremi kurseva za period januar-jun 2016. godine.

#### Rezultati:

Analiza sprovedenih i organizovanih kurseva Evropskog resuscitacionog saveta, ukazuje da je najveći broj puta-32 održan kurs Osnovne mere životne podrške uz upotrebu spoljašnjeg automatskog defibrilatora -BLS/AED provajder kurs, kroz koji je obučeno 318 polaznika. Na kursovima je angažovano 45 instruktora i 8 kurs direktora. Naredni kursevi po učestalosti organizovanja su: kursevi Napredne mere životne podrške -ALS provajder sa održanih 13 kurseva i kurs Neodložne mere životne podrške -ILS provajder sa 12 kurseva u šestomesečnom periodu. Na ILS kursovima je obučeno više polaznika 178, za razliku od ALS kursa na kojem je prisustvovalo i položilo 146 polaznika. Na kursovima ALS provajder je učestvovalo 32 instruktora dok je na ILS provider angažovano 24 instruktora. Na ALS provajder i ILS provajder kursovima, angažovan je po identičan broj kurs direktora za svaki- 7. Tokom 2016 godine, organizovani su i sprovedeni i instruktorski kursevi. Četiri BLS/AED instruktorska i 3 Generic instruktorskih obuka. Ukupno je sprovedeno 65 kurseva na kojima je prisustvovalo i položilo 706 polaznika.

#### Zaključak:

Za samo pola godine, u Srbiji je sproveden i održan veliki broj kurseva od strane Resuscitacionog saveta Srbije. Iako ne postoje jedinstveni zakonom propisani obavezujući standardi za zbrinjavanje životno ugroženih pacijenata po protokolima, sem onih koji su propisani akreditacijom od strane zdravstvenih ustanova, veliki broj polaznika je motivisano da prisustvuju obukama. Neophodno je praćenje duži vremenski period, kako bi se utvrdio trend sprovođenja aktivnosti Resuscitacionog saveta Srbije kao i odziv polaznika da prisustvuju kursovima.

### Abstract:

#### Aim:

The aim of this study is analysis of The European Resuscitation Council courses for a six-month period in 2016.

#### Methods:

The data collected in the CMS system on the Preparation courses were analysed for the period from January to June 2016.

#### Results:

Analysis of implemented and organized The European Resuscitation Council courses, were showed that the greatest number of times-32, held the course Basic Life Support with the use of automatic external defibrillators -BLS/AED provider course, during which were trained 318 participants. Courses were engaged 45 trainers and 8 Course Director. The next most frequent organization of courses are Advanced Life Support- ALS provider with 13 courses held and Immediate Life Support- ILS with 12 courses in the six-month period. At ILS courses trained more participants- 178, Unlike ALS course where attended and passed the 146 participants. ALS provider courses attended 32 instructors while the ILS provider hired 24 instructors. At ALS provider courses and ILS provider engaged by an identical number for each course director-7. During year 2016, the instructor courses had been organized and implemented. Four BLS / AED instructor and 3 Generic instructor training. Total had been implemented 65 courses attended and passed by 706 participants.

#### Conclusion:

In just half a year, a number on courses have been conducted by Serbian Resuscitation Council. Although, legally binding standards for taking care of life-threatened patients under protocols don't exist, except those accredited by health organizations, large number of starters are motivated to attend the courses. Long term following is necessary so that the activity trend from Serbian Resuscitation Council can be determined as well as response of starters to attend the courses.

### USTANOVA

<sup>1</sup> Zavod za hitnu medicinsku pomoć Novi Sad

<sup>2</sup> Zavod za hitnu medicinsku pomoć Kragujevac

<sup>3</sup> Služba za hitnu medicinsku pomoć Subotica

### AUTOR ZA

#### KORESPONDENCIJU:

Zlatko Fišer  
Resuscitacioni savet SCG  
tel +381628030640  
www.resuscitatio.org.rs  
office@resuscitatio.org.rs

### KLJUČNE REČI:

ERC, advance life support, kursevi,

### DATUM PRIJEMA RADA

10. oktobar 2015.

### DATUM PRIHVATANJA RADA

20. oktobar 2015.

### DATUM OBJAVLJIVANJA

10. decembar 2015.

## Uvod

Evropski resuscitacioni svet u saradnji sa Nacionalnim sekretarijatom za Resuscitacionu medicinu je u Srbiji tokom prvih pet meseci 2016 godine organizovao na jedinstven način i izveo niz kurseva Evropskog resuscitacionog saveta. Veštine koje se usvajaju na kursovima Evropskog resuscitacionog saveta standard su za zbrinjavanje životno ugroženog pacijenta od mesta zadesa do jedinice intenzivne nege. Praktični su okvir za široki niz zanimanja počev od onih koje nazivamo laik do viskoko specijalizovanih zdravstvenih profesionalca.

ERC kursevi koji se sprovode u Srbiji su:

- Basic life Support - Osnovne mere podrške životu
- ERC BLS AED odnosi se na zbrinjavanje odraslih osoba
- Immedite life Support - Neodložne mere podrške životu
- ERC ILS i ERC ERILS - odrasli i deca
- Advanced life Support - Napredne mere podrške životu

ERC ALS kurs odnosi se na mere koje se primenjuju kod odraslih

Partneri u organizaciji ovih kurseva u Srbiji je Resuscitacioni savet Srbije.

NACIONALNI SEKRETARIJAT objedinjava delovanje:

1. Resuscitacionih Saveta
  - Resuscitacioni savet Srbije
  - Resuscitacioni savet Srbije i Crne Gore
  - Resuscitacioni savet Beograda.
2. Partnerskih organizacija
3. Ustanova
4. Industrijskih partnera

## Resuscitacioni saveti u Srbiji

U Srbiji deluju tri resuscitaciona Saveta. Ove organizacije deluju zajednički prema jedinstvenom akcionom planu uz uvažavanje međusobnih razlika i potreba. Instruktorski timovi ovih organizacije deluju često zajednički i saraduju u realizaciju navedenih programa. Aktivnost ovih organizacija koordinira i usklađuje Generalni sekretar Nacionalnog saveta dr Zlatko Fišer, te ih sve ukupno i zastupa u Generalnoj skupštini Evropskog Resuscitacionog saveta. Predsednik Nacionalnog sekretarijata je Dr Violetta Raffay koja obavlja poslove zastupanja interesa navedenih organizacija u ERC - u a u samom ERC-u je zadužena za trening.

## Cilj:

Cilj rada je analiza organizovanih kurseva Evropskog resuscitacionog saveta za seštomesečni period u 2016. godini.

## Metodologija rada:

Obrađivani su podaci prikupljeni u CMS sistemu o pripremi kurseva za period januar-jun 2016. godine.

## Rezultati:

U Srbiji je tokom prvih šest meseci 2016. godine realizovano 65 ERC kurseva sa ukupno 706 polaznika. Razmatrajući kurseve pojedinačno, zaključeno je da je najveći broj puta – 32 organizovan kurs Osnovne mere životne podrške uz upotrebu spoljašnjeg automatskog defibrilatora -BLS/AED provajder kurs na kojem je obučeno 318 polaznika. Na kursovima je angažovano 45 instruktora i 8 kurs direktora. Naredni kursevi po učestalosti organizovanja su: kursevi Napredne mere životne podrške -ALS provajder sa održanih 13 kurse-

**Tabela 1.** Izveštaj o broju aktivnosti u Srbiji - period I-VI

2016	Courses	Certificates		Instructors	Directors
		Passed	Failed		
BLS/AED provider	32	318	0	45	8
BLS/AED instructor	4	34	0	21	2
ALS provider	13	146	0	32	7
EPLS provider	0	0	0	0	0
NLS provider	0	0	0	0	0
ILS provider	12	178	0	24	7
Generic instructor	3	26	0	9	2
ETC provider	0	0	0	0	0
EPILS provider	0	0	0	0	0
EMC (Educator Master Class)	0	0	0	0	0
<b>TOTAL</b>	<b>65</b>	<b>706</b>	<b>0</b>	<b>225</b>	<b>43</b>
<b>Total unique</b>				<b>71</b>	<b>13</b>

va i kurs Neodložne mere životne podrške -ILS provajder sa 12 kurseva u šestomesečnom periodu. Na ILS kursevima je obučeno više polaznika 178, za razliku od ALS kursa na kojem je prisustvovalo i položilo 146 polaznika. Na kursevima ALS provajder je učestvovalo 32 instruktora dok je na ILS provajder angažovano 24 instruktora. Na ALS provajder i ILS provajder kursevima, angažovan je po identičan broj kurs direktora za svaki- 7. Tokom 2016 godine, organizovani su i sprovedeni i instruktorski kursevi. Četiri BLS/AED instruktorska kursa na kojem je bilo 34 instruktor kandidata. Broj instruktora koji je vršio obuke budućih instruktora je 21 i dva kurs direktora. Generic instruktorskih obuka je bilo 3. Na kojima je ukupno prisustvovalo 26 instruktor kandidata i 9 instruktora. Kursevi su se odvijali uz kurs direktore kojih je ukupno bilo angažovano 2. Ukupno je sprovedeno 65 kurseva na kojima je prisustvovalo i položilo 706 polaznika. Na kursevima su angažovani instruktori 225 puta iz Resuscitacionih Saveta koje objedinjava Nacionalni sekretarijat za Srbiju i instruktori iz okolnih zemalja. Angažovani instruktori često su osposobljeni za više vrsta treninga, ali je naveden broj jedinstvenih instruktora, koji su učestvovali u obukama i ukupno ih je bilo 71. Kursevima je rukovodilo ukupno trinaest kurs direktora. (Tabela 1.)

## **Diskusija:**

U Evropi najveći broj ALS ERC kurseva sprovodi Nemačka, sa 78 kurseva koliko ih je bilo 2016.godine i 740 polaznika. U Holandiji je održano 54 kurseva, Švajcarska 38, Austrija 27, Grčka 24. U Turskoj 4, Švedskoj 4, Hrvatskoj 3, Češkoj 2 i to su zemlje sa najmanjim brojem sprovedenih ERC ALS kurseva. U Srbiji ne postoje jedinstvene pravne regulative niti zakonske odredbe koje obavezuju zdravstvene radnike da postupaju po protokolima, sem protokola propisanih akreditacijom od strane zdravstvenih ustanova. Bez obzira na to, veliki je broj kurseva koji sprovodi RSS i možemo reći da je uloga RSS u obukama u našoj zemlji od izuzetnog značaja.

## **Zaključak:**

Za samo pola godine, u Srbiji je sproveden i održan veliki broj kurseva od strane Resuscitacionog saveta Srbije. Iako ne postoje jedinstveni zakonom propisani obavezujući standardi za zbrinjavanje životno ugoženih pacijenata po protokolima, sem onih koji su propisani akreditacijom od strane zdravstvenih ustanova, veliki broj polaznika je motivisano da prisustvuje obukama. Neophodno je praćenje duži vremenski period, kako bi se utvrdio trend sprovođenja aktivnosti Resuscitacionog saveta Srbije kao i odziv polaznika da prisustvuju kursevima.